

Sadik Harchaoui:

Terugblik op vijf jaar Forum

'We moeten een keer ophouden om over integratie te praten'

Vijf jaar geleden werd toenmalig officier van justitie mr. Sadik Harchaoui gevraagd om voorzitter te worden van Forum, Instituut voor multiculturele ontwikkeling. Naar eigen zeggen geen logische carrièrestap. Zijn specifieke opvatting over integratie deed hem echter besluiten de stap wél te zetten. Geboren in Marokko en opgegroeid in Nederland heeft hij een rotsvast vertrouwen in de democratische rechtstaat als oplossing voor het integratievraagstuk. Wat drijft deze bevlogen alumnus?

Toen hij acht jaar was, kwam hij met zijn ouders naar Nederland. In Apeldoorn ging hij naar de basisschool. Samen met zijn Siciliaanse vriendje kreeg hij voor de middelbare school een lbo-advies. "Ook in die tijd hadden leerkrachten al te lage leer- verwachtingen van migrantenkinderen. Zonde van de jongeren, zonde voor de samenleving, want met onder advisering vernietig je talent. Omdat mijn vriend en ik het lbo niet zo zagen zitten, hebben we onszelf naar een havo-vwo geloodst. Ik geloof niet dat mijn ouders dat toen wisten, die bemoeiden zich daar niet zo mee." Na de middelbare school ging hij in Utrecht studeren omdat hij wilde blijven voetballen in Apeldoorn. "Ik wilde écht rechten gaan studeren omdat ik geïnteresseerd ben in recht, onrecht en rechtvaardigheid. Maar ik was óók een fervent voetballer, speelde in het eerste van de Apeldoornse voetbalclub AG-OVV, en dat wilde ik tijdens mijn studie blijven doen. Dus de keus viel op Utrecht, want dat was dichtbij. Bovendien is Utrecht een uitstekende universiteit en de rechtenfaculteit staat goed bekend."

'Integratie is nauw verbonden met de democratische rechtstaat'

Voetbal

De eerste twee jaar van zijn studie was Harchaoui vooral druk met voetballen. "Ik trainde vijf dagen per week en deed voor de studie eigenlijk alleen de verplichte onderdelen. Die massale colleges bij bijvoorbeeld belasting- en ondernemersrecht, spraken mij niet aan. Leerfabrieken vond ik het. In het derde jaar, toen de

stof zich meer ging verdiepen, werd het leuker. Het werd ook allemaal wat kleinschaliger en er kwamen meer discussies, debatten en werkgroepen. Mijn aanwezigheidsfrequentie nam daarmee recht evenredig toe."

Voorkant

Na zijn studie volgde hij een Raio-opleiding - rechterlijk ambtenaar in opleiding - waarna hij als officier van justitie in Zwolle en Lelystad werkte tót een headhunter hem in 2003 vroeg om voorzitter van Forum te worden. Hoewel de stap niet gelijk logisch lijkt, is er volgens Harchaoui wel een rode draad te ontdekken. "Als officier van justitie hield ik mij bezig met strafrecht. Je bent eigenlijk een eindstation, de achterkant van de democratische rechtstaat. Wat je eigenlijk wilt, is voorkomen dat mensen daar belanden. Bij Forum houd ik me bezig met de voorkant van de democratische rechtstaat: kinderopvang, opleidingen, werkgevers. Daar moet je zijn om te voorkomen dat mensen aan de achterkant terechtkomen." Forum doet dat door bij te dragen aan de sociale stabiliteit van de samenleving, met name door in te zoomen op multiculturele vraagstukken. Als onafhankelijk kennisinstituut vervult Forum daarbij drie rollen: kennis binnenhalen en verspreiden. Projectuitvoering voor ministeries, fondsen en gemeenten. En een agendazettende katalysatorrol. "Een voorbeeld? Allochtone werknemers hebben vaak korte, tijdelijke dienstverbanden. Als gevolg van de kredietcrisis vliegen zij er daardoor eerder uit. We overleggen dan met VNO-NCW hoe we dit kunnen kenteren en hoe we ervoor kunnen zorgen dat dit als aandachtspunt bij de politiek op de agenda komt. Het gaat altijd om het oplossen van maatschappelijk relevante, concrete vraagstukken als onderwijs en arbeid, jeugd en veiligheid, leefomgeving, en niet om theoretische kennis om de wetenschap vooruit te helpen."

'Universiteiten staan met hun diversiteitsbeleid hopeloos op achterstand'

Onderwijs

Voor wat betreft het hoger onderwijs houdt Forum zich onder andere bezig met coaching, zodat studenten een aanspreekpunt hebben, het organiseren van bedrijfsbezoeken en het openstellen van netwerken zodat migrantenkinderen kunnen sparren en de informatie krijgen die ze nodig hebben om verder te komen qua studie of werk. "Onderwerpen die in het hoger onderwijs spelen zijn onder andere instroom, behoud, discriminatie en aannamebeleid. Kijken we naar universiteiten dan is niet elke universiteit daar klaar voor. Eigenlijk staan universiteiten met hun diversiteitsbeleid hopeloos op achterstand. Kijk alleen maar naar hun eigen aannamebeleid. Het aantal vrouwelijke hoogleraren is nog steeds erg laag, laat staan het aantal met een migrantenachtergrond."

Fenomenaal

Ondanks de korte migratietijd van migranten in Nederland - de eerste generatie migranten kwam nog geen veertig jaar geleden naar Nederland - doen de kinderen van deze migranten het volgens Harchaoui best goed. "De tijd die Nederlandse arbeiderskinde-

ren nodig hadden om op de universiteit te komen, was veel langer. Het heeft tijd nodig, maar als we naar de instroom in het hoger onderwijs kijken, dan gaat het de goede kant op. En allochtone nieuwe Nederlanders die van de universiteit komen, verdienen evenveel of zelfs meer dan hun Nederlandse studiegenoten. Welbeschouwd is de stap die migrantenkinderen in relatief korte tijd hebben gezet fenomenaal."

Ophouden

Op de vraag wat in Nederland moet veranderen om échte integratie te krijgen, antwoordt Harchaoui resoluut: "Ophouden erover te praten! Integratie is een klein onderdeel van grote maatschappelijke ontwikkelingen zoals globalisering, de snelle vooruitgang in de informatietechnologie, de veranderende verhouding tussen overheid en burger en de gevolgen van de kredietcrisis. Het gaat om sociale stabiliteit. Dat heeft een sociaal-economische en een sociaal-culturele kant. De laatste vijf à zes jaar hebben we die sociaal-culturele kant dominant gemaakt. Het gaat vooral over waarden en normen. Of imans al dan niet de hand van een vrouw moeten accepteren. Dat is wel belangrijk, maar we moeten niet het grote plaatje vergeten. Wil je het echt goed doen op integratie, dan moet je niet kijken naar afkomst maar naar toekomst. Waarborg de democratische rechtstaat en integratie gaat vanzelf mee, ook de sociaal-culturele kant ervan. Wat je nu ziet, is dat als iemand een vuilniszak van het balkon gooit dat geplaatst wordt in het frame van leefbaarheidsproblematiek. Er wordt geen aangifte gedaan. Dat moet dus wel. Het is levensgevaarlijk om een zak van het balkon te gooien, dus vervolgen en handhaven. Nog een ander voorbeeld. Als een moslimvrouw door haar man wordt mishandeld, krijgen we een discussie over geloof. Flauwekul! Het mag niet van de wet. Statistisch gezien gaat het goed met de integratie, maar het voelt niet zo, we ervaren overlast en benaderen dat als integratieprobleem. Maar de jongeren die die overlast veroorzaken, zijn geïntegreerd", volgens Harchaoui. "Ze hebben alleen lak aan conventies, aan wetten en regels. Dan moet je structureel handhaven. Het verschil tussen mensen waarderen, binnen de grenzen van de afspraken die we gemaakt hebben. Als je dat doet, houd je een klein stukje over dat gaat over bijvoorbeeld handen schudden en dat kunnen we dan uitdiscussiëren."

Diversiteitsbeleid van de Universiteit Utrecht

Het diversiteitsbeleid van de Universiteit Utrecht is gericht op bevordering van de instroom en doorstroom van ondervertegenwoordigde groepen in de universitaire gemeenschap (allochtonen en vrouwen). Dit gebeurt op verschillende manieren: met de oudervoorlichting in de eigen taal voor Turkse en Marokkaanse ouders hoopt de universiteit talent uit deze groepen te interesseren voor een universitaire opleiding. En met het creëren van extra studentassistentieschappen beoogt de universiteit talentvolle allochtone studenten voor te bereiden op een wetenschappelijke loopbaan. Daarnaast biedt de Universiteit Utrecht aan vrouwelijk wetenschappelijk talent in de UD- en UHD-fase een loopbaantraject op maat aan. Meer weten? Op www.uu.nl/NL/Universiteitutrecht/Profielenmissie kunt u de brochure 'Kleurrijk talent' downloaden.

Sadik Harchaoui

Geboren 4 maart 1973 **Studie** 1992 - 1997 Universiteit Utrecht, Rechtsgeleerdheid, straf- en privaatrecht • 1998 - 2002 Rechterlijk ambtenaar in opleiding tot officier van justitie en rechter **Loopbaan** 1996 - 1997 Onderzoeker bij het Willem Pompe Instituut • 2002 - 2003 Plaatsvervangend officier van justitie in Zwolle-Lelystad, unit mensensmokkel • 2003 - heden Voorzitter Raad van Bestuur Forum (115 werknemers) • 2004 - heden Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO, adviesorgaan van het Kabinet en de Staten Generaal), sinds 2007 voorzitter **Woonplaats** Den Haag **Favoriete plek in Utrecht** "De binnenstad in zijn totaliteit." **Burgerlijke staat** Sadik Harchaoui is gehuwd en heeft twee zonen.

Aantrekkelijke kortingen en acties

Als begunstiger van het Utrechts Universiteitsfonds/Alumnibureau steunt u niet alleen onze activiteiten, maar u ontvangt bovendien de U-fonds alumnipas met diverse kortingen en extra's. Op deze pagina vindt u een greep uit het aanbod.

Wetenschapper in één dag

Aan de hand van spannende activiteiten en bijzondere experimenten worden kinderen op 19 april 2009 in één dag opgeleid tot wetenschappers. Bent u een echte bèta en wilt u uw (klein)kind ook laten kennismaken met de wonderde wereld der wetenschap, dan mag u dit niet missen. 'Wetenschapper in één dag' is onderdeel van de Culturele Zondagen en vindt plaats in het Universiteitsmuseum en Sterrenwacht Sonnenborgh. Alumnipashouders hebben gratis toegang tot het Universiteitsmuseum en Sterrenwacht Sonnenborgh. Kijk voor meer informatie op www.culturelezondagen.nl.

Museumweekend in de Hortus

Tijdens het Museumweekend op 4 en 5 april 2009 zijn de rondleidingen door de Oude Hortus en het museum gratis. Alumnipashouders profiteren het hele jaar van gratis toegang tot de Botanische tuinen. Maak eens kennis met de oudste Ginkgo van Europa of met de medicinale planten in de Regiustuin en vergeet niet om na afloop een kop koffie te drinken in het bijzondere museumcafé. De rondleidingen vinden plaats van 12.00 uur tot 14.00 uur. Nieuwsgierig? www.uu.nl/uupublish/collecties/deoudehortus/4285main.html.

Kijk voor een overzicht van alle kortingsaanbiedingen op www.alumni.uu.nl > alumnipas.

Op ontdekkingsreis met korting

Bent u geïnteresseerd in geologie en geografie? En zou u uw kennis over deze materie op een bijzondere manier willen uitbreiden? Ga dan eens op reis met de aan het departement Aardwetenschappen verwante Stichting Georeizen. Georeizen organiseert reizen en excursies naar bijvoorbeeld het Duitse Eifelgebied, maar ook de Griekse Cycladen en Australië staan op het programma. Aardwetenschappers begeleiden deze trips en vertellen u alles over de plaatselijke geologische verschijnselen. Houders van de alumnipas profiteren van aantrekkelijke kortingen op deze reizen. Kijk voor het complete reisoverzicht op www.georeizen.nl.

Loopbaanadvies hoeft niet duur te zijn!

Net afgestudeerd en nog op zoek naar een baan die bij je past? Bij Topselect kun je terecht voor een loopbaanadvies op maat! Speciaal voor afgestudeerden van de Universiteit Utrecht heeft Topselect een kort begeleidingstraject samengesteld. Samen met Topselect kijk je als pas afgestudeerde naar welk type baan bij je past waarna Topselect helpt bij het zoeken naar die baan. Voor alumnipashouders geldt een korting van 10 procent op diverse tests en deelname aan het Vacature Matching Systeem. Meer weten? Kijk op www.topselectgroep.nl.

Win de nieuwe bundel van Utrechts officiële stadsdichter!

Eerder dit jaar werd hij benoemd tot eerste officiële stadsdichter van Utrecht en op 5 maart 2009 verschijnt zijn nieuwe dichtbundel *Utrecht voor beginners*. De *Domstad in 125 gedichten*. We hebben het hier natuurlijk over Ingmar Heytze. Geïnteresseerd? Het Universiteitsfonds geeft vijf exemplaren van zijn nieuwe bundel weg. Stuur een mail naar alumni@uu.nl, onder vermelding van

'Utrecht voor beginners'. De actie geldt alleen voor begunstigers, dus vermeld uw naam, adres en alumnipasnummer. In de volgende illustratie maken we de prijswinnaars bekend.

Bent u al begunstiger?

Het Universiteitsfonds/Alumnibureau organiseert een uitgebreid programma voor alumni in binnen- en buitenland, verstrekt subsidies voor activiteiten voor en door studenten en regelt sociale zorg voor studenten in financiële nood. Dit alles is mede mogelijk door de bijdragen van begunstigers: alumni, medewerkers en studenten. Draagt u uw universiteit een warm hart toe en wilt u profiteren van aantrekkelijke kortingen en bijzondere acties? Word dan ook begunstiger van het Universiteitsfonds/Alumnibureau. U bent al begunstiger vanaf € 20,- per jaar. Pas afgestudeerd? Dan ontvangt u bovendien als welkomstdaag de U-fonds usb-stick.

Ga voor meer informatie en aanmelden naar www.alumni.uu.nl > aanmelden als begunstiger.